

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/47

KARAR NO : 1983/149

UZEL : ADLI ve ASKERİ YARGI yerlerinde verilen aynı sanığa, fiile ve maddi olaya ilişkin kararlar arasında çelişki bulunması halinde ceza alanında hüküm uyumsuzluğunun oluşacağı ve 2247 sayılı yasa'nın 25/2.maddesine göre çelişen kararların kaldırılarak, anlaşmazlığın niteliğine göre davanın Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık ve hüküm uyumsuzluğunun giderilmesini isteyen: Erol Ayten

Vekili : Av.Hamdi Sevinç-Ankara Barosu

K O N U : Sivas 1.Sulh Ceza Mahkemesi'nin 11.3.1982 günlü, 1978/28,

1982/126 sayılı ve sanığın TCK.nun 312.maddesi uyarınca sonuç olarak altı ay süre ile hapis ve 100 lira ağır para cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin kararı ile, Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 27.4.1982 günlü, 1982/31-90 sayılı ve sanığın TCK.nun 142/6.maddesi uyarınca sonuç olarak 7 sene 6 ay süre ile ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK.nun 173/3 maddesi uyarınca 2 sene 6 ay süre ile Amasya ilinde Emniyeti Umumiye Nezareti altında bulundurulmasına, aynı yasa'nın 31.maddesi uyarınca müebbeten anme hizmetlerinden memnuiyetine ve 33.madde uyarınca ceza süresi zarfında mahcuriyeti kanuniye halinde bulundurulmasına ilişkin mahkumiyet kararları arasında olduğu ileri sürülen hüküm uyumsuzluğunun giderilmesi istemidir.

O L A Y : 1- 25.8.1978 günü, sanıklar Erol Ayten ve Hasan Ulutaş, S.İ.Y. O.D.Derneği tarafından hazırlanmış bulunan "Faşist Teröre Karşı Savaşalım, Dev-Genç" başlıklı bildiriye Sivas ili Hükümet meydanında Cıbıllar Parkı önünde dağıtırlarken polislerce yakalanmışlardır.

2- Sivas C.Savcılığı tarafından düzenlenen 26.8.1978 günlü, 1978/1431-465 sayılı iddianame ile; sanıkların kanunun suç saydığı fiili övmek suçunu işledikleri ileri sürülerek, TCK.nun 312/1-2.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle Sivas 1.Sulh Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

3-Sivas 1.Sulh Ceza Mahkemesi'nce 11.3.1982 gününde, 1978/28, 1982/126 sayılı ile; yapılan yargılama sonunda ve bildiri üzerinde yapılan bilirkişi incelemesi üzerine, fiilin; TCK.nun 312.maddesinde öngörülen halkı kanunlara karşı itaatsizliğe, cemiyetin mütefif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik etmek olduğu sonuç ve kanaatine varılarak, sanıkların eylemlerine uyan TCK.nun 312/1-2.maddesi uyarınca sonuç olarak 6'şar ay süre ile hapislerine ve 100'er lira ağır para cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiş ve karar taraflarca süresinde temyiz edilmeyerek,

24.5.1982 tarihinde kesinleşmiştir.

4- Sivas C.Savcılığı'na düzenlenen 26.8.1978 günlü,1978/1434-576 sayılı iddianame ile, aynı olayla ilgili olarak sanıkların S.İ.Y.O.D.Derneği tarafından hazırlanmış bulunan "Faşist teröre karşı savaşalım, Dev-Genç" başlıklı bildiriye 1630 sayılı Kanunun 39.maddesinde belirtilen şartlara uymadan hükümet meydanında dağıttıklarından bahisle, izinsiz bildiri dağıtarak Dernekler Kanununa muhalefet suçundan dolayı 1630 sayılı yasa'nın 70.maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Sivas Asliye Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

5- Sivas Asliye Ceza Mahkemesi: 18.10.1979 gününde,1978/671,1979/575 sayılı ile; dağıtılan bildiri üzerinde yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen rapora göre suçun; bildiri dağıtmak olmayıp, TCK.nun 142/1.maddesinde yazılı komünizm propogandası yapma suçunu teşkil ettiği, bu nedenle davaya bakmanın mahkemelerinin görevine değil, ağır ceza mahkemesi'nin görevine girdiği, ancak halen Sivas ilinde sıkıyönetim ilân edildiğinden ve suçta sıkıyönetim ilânını gerektiren suçlar kapsamına girdiğinden, sanıklar hakkında açılan davada mahkemelerinin görevsizliğine ve davada 1402 sayılı yasa'nın 15. maddesine göre sıkıyönetim askeri mahkemesi görevli bulunduğundan, sanıklar hakkında TCK. nun 142/1.maddesine göre duruşma yapılmak üzere dosyanın Erzincan Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulu askeri mahkemeye gönderilmesine karar vermiştir.

6- Dosyanın intikal ettiği Erzincan Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 5.8.1980 gününde, 1980/253 sayılı ile, atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan eylemlerden olmadığı, Sivas ilinde sıkıyönetimin kalktığı gerekçesiyle görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

7- Başvuruyu inceleyen Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; 8.10.1980 gününde, 1980/346-438 sayılı ile; atılı suçun siyasal ve ideolojik nedenle işlendiği, MGK.nin 7 sayılı kararı'nın 4.maddesi kapsamında bulunduğu, 1402 sayılı yasa'nın 13/b maddesindeki bağlantı koşulunu içerdiği gerekçesiyle davada Askeri Yargı yeri'nin görevli olduğunu ve Askeri Mahkeme başvurusunun reddi gerektiğini karara bağlamıştır.

8- Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görevi belli eden bu kararı üzerine yargılamaya devam eden Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi; 13.10.1981 gününde, 1980/253, 1981/311 sayılı ile, sanıklardan Hasan Ulutaş'ın eylemine uyan TCK.nun 142/1 maddesine göre sonuç olarak 7 yıl 6 ay süre ile ağır hapis cezası ile tecziyesine, TCK.nun 173/3 maddesine göre 2 yıl 6 ay süre ile emniyet gözetimi altında bulundurulmasına, müebbeten kamu hizmetlerinden yasaklanmasına ve ceza süresi zarfında kanuni mahkumiyet altında bulundurulmasına, sanıklardan giyabi tutuklu olup henüz yakalanamayan Erol Ayten

hakkında duruşmanın muvakkaten tatiline karar vermiş, anılan karar kesinleştikten sonra yakalanan Erol Ayten hakkında ise 27.4.1982 gününde, 1982/31-90 sayılı eylemine uyan TCK.nun 142/1.maddesi uyarınca sonuç olarak 7 sene altı ay süre ile ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK.nun 173/3 maddesi uyarınca iki sene altı ay süre ile Amasya ilinde emniyet gözetimi altında bulundurulmasına, müebbeten amme hizmetlerinden memnuiyete ve ceza süresi zarfında kanuni mahcuriyet altında bulundurulmasına karar vermiş ve anılan karar Askeri Yargıtay 4.Dairesi'nin 8.6.1982 günlü, 1982/519-478 sayılı kararıyla onanmış ve kesinleşmiştir. Anılan kararın düzeltilmesi istemi ise, ileri sürülen nedenler yargılamanın yenilenmesi nedeni olacağından aynı dairenin 3.8.1982 günlü, 1982/661-612 sayılı kararıyla reddedilmiştir.

9- Sanık vekilinin yargılamanın yenilenmesi yolundaki istemi; Askeri Yargıtay 4.Dairesi'nce incelenmiş ve 9.11.1982 günlü, 1982/878-858 sayılı ile; "Sivas 1.Sulh Ceza Mahkemesi ve Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi, sanığın dağıttığı bildiri içeriğini ayrı ayrı değerlendirmek suretiyle sanığın aynı eyleminden dolayı birbirlerinden habersiz değişik hükümler tesis etmişlerdir. Cezada teklik kuralı uyarınca aynı suçtan dolayı iki ayrı ceza verilmemesi gerekiyorsa da, bu kurala aykırı olarak sanığı, fiili ve maddi olayları aynı olan Adli ve Askeri Yargı yerlerinden verilmiş birbirine uymayan kararları mevcut olduğundan ortada hüküm uyumsuzluğu vardır. Bu husus ise Uyuşmazlık Mahkemesi Kanunu'nun değişik 24.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görevi dahilindedir. Bu nedenle hüküm uyumsuzluğunun halli için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiğine, anbaşmazlık, yargılamanın yenilenmesi konusu yapılamayacağından 353 sayılı Kanu'nun 236/1.maddesi uyarınca, bu yoldaki istemin kabule değer olmaması noktasından reddine" karar verilmiştir.

10- Bu karar üzerine sanık vekili 23.12.1982 günlü dilekçe ile Adli ve Askeri Yargı yerlerinde, aynı fiil ve maddi olay nedeniyle iki ayrı hüküm tesis ettiğini ve her iki hükümün birbiriyle çeliştiğini ve bu nedenle hüküm uyumsuzluğu oluştuğunu ileri sürerek bu uyumsuzluğun çözümlenmesini istemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Arçon ve Osman Kayacan'ın katılmaları ile yaptığı 11.4.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in hüküm uyumsuzluğunun oluştuğu ve davanın Askeri Yargıda çözümü gerektiği biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Adli ve Askeri Yargı yerleri kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyumsuzluğunun çözümü için; öncelikle hüküm uyumsuzluğunun oluşup oluşmadığını belirlemesi, daha sonra da hüküm uyumsuzluğu oluşmuş ise, anlaşmazlığın ne yolda çözümlenmesi gerektiği ortaya konulmalıdır.

2247 sayılı yasa'nın 2592 sayılı yasayla değişik 24.maddesi "Adli, İdari ve Askeri Yargı mercilerinden en az ikisi tarafından görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş birbirine uymayan kararlar arasında, hüküm uyumsuzluğunun varlığının kabul edilebilmesi için, bu kararların aynı konuya ve sebebe ilişkin ve en az taraflarından birinin aynı olması ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması gerekir.

Ceza kararlarında; sanığın, fiilin ve maddi olayların aynı olması halinde hüküm uyumsuzluğu var sayılır" hükmünü taşımaktadır.

İnceleme konusu olayda hüküm uyumsuzluğunun oluşması için maddede öngörülen koşulların gerçekleşip gerçekleşmediğine gelince; Adli ve Askeri Yargı yerlerinden verilen mahkûmiyet kararlarına konu olan davada sanık aynı bulunmaktadır. Öte yandan her iki yargı yeri kararında maddi olay; sanığın S.İ.Y.O.D. Derneği tarafından hazırlanmış bulunan "Faşist teröre karşı savaşalım-Dev-Genç" başlıklı bildiri dağıtmasından ibarettir. Bu duruma göre maddi olayda birlik mevcuttur.

Fiilin aynı olup olmadığına gelince; sanık 25.8.1978 günü öteki sanık arkadaşı ile birlikte yukarıda adı geçen bildiri dağıtırken yakalanmıştır. Sivas C. Savcılığı sanıkların bu eyleminin bir taraftan kanunun suç saydığı fiili övmek suçunu teşkil ettiğini ileri sürerek TCK.nun 312/1-2.maddesine göre cezalandırılması istemiyle Sulh Ceza Mahkemesine, öte yandan aynı eylemin izinsiz bildiri dağıtarak dernekler kanununa muhalefet suçunu oluşturduğundan bahisle 1630 sayılı Yasa'nın 70.maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Sivas Asliye Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açmış, Sulh Ceza Mahkemesi sanıkların TCK.nun 312.maddesini ihlâl ettikleri subut bulmakla mahkûmiyetlerine karar vermiş, Asliye Ceza Mahkemesi suçun TCK.nun 142/1.maddesine temas ettiğinden bahisle ve mahkemelerinin görevsiz olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vererek ve bu madde uyarınca sanıkların cezalandırılması için dosyayı Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne göndermiştir. Adli Mahkeme'nin görevsizlik kararı son soruşturma açılmasına dair kararın tüm sonuçlarını doğuracağından Askeri Yargı yerinde sanıklar hakkında TCK.nun 142/1.maddesine göre davaya devam edilmiş ve sonuçta bu maddeye göre sanığın cezalandırılması yönüne gidilmiştir.

Bu duruma göre sanığın fiili; dağıttığı bildiri ile TCK.nun 142/1. ve 312. maddelerini ihlâl etmek gibi ayrı ayrı fiiller olarak görülerek sanık, Adli ve Askeri

me

yargı yerlerince anılan maddelere göre ayrı ayrı cezalandırılmış ise de her iki mahkeme, mahkûmiyet kararlarında bildiri içeriğini esas alarak ayrı sonuçlara ulaşmışlardır. Oysa her iki mahkemenin; kararlarında esas aldıkları bildiri içeriği ve buna göre fiil yani işlenen suç aynıdır. Bu itibarla sözü edilen her iki yargı merciince verilen kararların konusu aynı bildiri içeriği olmakla, 2247 sayılı yasa'nın 24. maddesinde yer alan "fiilin aynı olması" koşulu da gerçekleşmiştir.

Sonuç olarak adli ve askeri yargı yerlerinin mahkûmiyete ilişkin ve birbirine uymayan kararları arasında sanık, fiil ve maddi olay aynı olduğundan 2247 sayılı yasa'nın 24. maddesindeki tüm koşullar gerçekleşmiş ve her iki yargı yerinin ceza kararları arasında hüküm uyumsuzluğu oluşmuştur.

Bu uyumsuzluğun ne yolda çözümleneceğine gelince; 2247 sayılı yasa'nın 25. maddesi 2. fıkrası "Ceza alanındaki hüküm uyumsuzluklarında Uyuşmazlık Mahkemesi CMUK. nun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygular ve esasa ilişkin bir karar vermeksizin sadece o davayı hangi ceza mahkemesinin görüp karara bağlaması gerektiğini belirtmek suretiyle çözer, kazanılmış haklar saklı tutulur" hükmünü içermektedir.

Anılan maddeye göre ceza alanındaki hüküm uyumsuzluklarının çözümünde Uyuşmazlık Mahkemesinin görevi bir noktada, davanın hangi ceza yargı yerinde görülüp karara bağlanmasının gerektiğini belirtmekten, başka bir deyişle görevli yargı yerini tayinden ibarettir.

2247 sayılı yasa tasarısında anılan madde; hukuk ve ceza alanındaki hüküm uyumsuzluklarında bir ayırım gözetmeden Uyuşmazlık Mahkemesi'nin anlaşmazlığın esasını da karara bağlamasını öngörmekte iken, tasarının Millet Meclisi'nde görüşülmesi sırasında bu madde için verilen değişiklik önergesinin benimsenmesi üzerine madde; böyle bir ayırma imkân verecek şekilde yasalaşmıştır. Gerçekten ceza alanındaki hüküm uyumsuzluklarında Uyuşmazlık Mahkemesi'nin hukuk alanındaki hüküm uyumsuzluklarının aksine, esasa ilişkin karar vermemesi; genelde ceza ve ceza usulü hukukunun niteliğinden ve özellikle ceza hukukumuzdaki vicdani delil sisteminin cari olmasından ileri gelmektedir. Zira esasa karar verecek mahkeme sanığın durumunu, özelliklerini, hâl ve hareketini bilen buna göre delilleri değerlendiren mahkemedir. Bu bakımdan delilleri değerlendirecek mahkemenin esasa da hükmetmesi bu ilkenin ve ayrıca her iki dava dosyasındaki delillerin değerlendirilmesine olanak sağlamış olmasının bir sonucu olmakta ve bu husus işin önemi, özelliği ve şahıs hürriyetlerinin teminatı bakımından da zorunlu görülmektedir.

Bu açıklamaların ışığı altında Uyuşmazlık Mahkemesi; ceza alanındaki hüküm uyumsuzluklarının çözümünde esasa girmeyip, 2247 sayılı yasa'nın 25/2. maddesine göre

anlaşmazlığın hangi yargı yerinde esastan karara bağlanması gerektiğini belirtmek, esasın çözümünü görevli kılacağı mahkemeye bırakmak bu mahkemenin delilleri değerlendirmesine imkân tanımak durumundadır.

Bunun için de Uyuşmazlık Mahkemesi gelişkili kararları kaldırmak, esasa karar verecek mahkeme de bu kararlara konu dava dosyalarını ve özellikle bunlardaki delilleri değerlendirmek ve yeniden yargılama yapmak zorundadır. Bu itibarla ceza alanındaki hüküm uyuşmazlıklarının çözümünde iş; ne Uyuşmazlık Mahkemesi'nce, davaya bakacak mahkemeyi belirtmekle, ne de davaya bakacak mahkemece, ilk olarak verdiği karar gibi bir karara varmakla bitmemekte, bu mahkemece yeniden yargılama yapılması gelişkili kararlara konu dosya ve delillerin değerlendirilmesi gerekmekte, bunun için de çelişen kararların ikisinin de kaldırılması zorunlu bulunmaktadır.

Durum böyle olunca, hükümlü Eroğ Ayten hakkında Sivas 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilen 11.3.1982 günlü, 1982/28-126 sayılı ve Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 27.4.1982 günlü, 1982/31-90 sayılı ve çelişen mahkûmiyet kararlarının kaldırılması gerekmektedir.

Anılan kararlar kaldırıldığına göre; 2247 sayılı yasa'nın 25/2. maddesi uyarınca ve yukarıda yapılan açıklamaların ışığı altında, davaya adli veya askeri yargı yerlerinden hangisinde bakılacağına, yani davanın hangi yargı yerinin görevine girdiğinin tesbitine gelince; bunun için 1402 sayılı yasa'nın göreve ilişkin maddeleri, özellikle suç sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden, aynı yasa'nın 13. maddesi gözönünde bulundurulmalıdır.

Sivas C. Savcılığı'na Asliye Ceza Mahkemesine açılıp, bu mahkemece 16.10.1979 günlü, 1978/671, 1979/575 sayılı görevsizlik kararına bağlanarak askeri yargı yerine gönderilen davada Erzincan-Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 5.8.1980 günlü, 1980/253 sayılı başvurusu üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nce 8.12.1980 günlü, 1980/346-438 sayılı kararla; askeri yargı yeri görevli bulunduğu ve buna ilişkin karar 1402 sayılı yasa'nın 2301 sayılı yasa ile değişik şeklinin yürürlükte olduğu sırada verildiğine ve bağlantı koşulunun varlığı kabul edildiğine göre, bu karar uyarınca davada askeri yargı görevli bulunmaktadır.

Zira Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının; Anayasa'nın 158. ve 2247 sayılı yasa'nın 1., 20., 28. maddelerine göre kesinliği ve bağlayıcılığı ilkesi uyarınca, bu karara; tüm yargı mercileri, hatta mahkememiz ceza bölümü de uymak zorundadır. Her ne kadar Mahkememiz Ceza Bölümü'nün görevi tayin eden anılan karardan sonra, Mahkememiz Ceza Genel Kurulu'na verilen 4.5.1981 günlü, 1/1 sayılı ilke kararında bağlantının; örgütsel ve organik olması ve bina ilişkin somut kanıt bulunması ile sınırlandırılması karşısında bu

karara göre görevli yargı yerinin belirlenmesi düşünülse bile ilke kararlarına geçmişe yönelik uygulama yapmaya cevaz verecek şekilde etki ve güç tanınmasına usul kuralları imkân vermediğinden, bu aşamada ilke kararının olaya uygulanma olanağında bulunmadığından, davayı askeri yargı yerinin görüp, 2247 sayılı yasa'nın 25/2.maddesi son cümlesinde belirlenen kazanılmış haklar saklı tutularak karara bağlanması gerekmektedir.

Bu arada; gözönünde tutulması gereken bir noktaya özellikle temas etmek gerekmektedir. Zira bu anlaşmazlığı çözümlleyen kararımıza konu olan ve hüküm uyumsuzluğu doğuran adli ve askeri yargı yeri kararlarında; Erol Ayten ve Hasan Ulutaş olmak üzere iki sanık mevcuttur. Bu sanıklardan Erol Ayten; vekili vasıtasıyla hüküm uyumsuzluğunun giderilmesini istemiş ve bu uyumsuzluk yukarıda belirlendiği şekilde çözümlenmiştir. Öteki sanığın böyle bir istemi olmamakla beraber, hüküm uyumsuzluğunu çözümlleyen kararın bu sanığa da teşmili (Sirayeti) üzerinde durmak, bunun içinde konuya temas eden CMUK.nun 325. maddesinin olaya uygulanabilirliğini araştırmak zorunlu olmaktadır.

Ceza Usul Hukukunda; konu kamu düzenine ilişkin olmadıkça, yorum ve kıyasa cevaz olduğu, uygulama ve doktrinde genellikle kabul edilmektedir. Esasen 2247 sayılı yasa'nın 25/2.maddesi; ceza alanındaki hüküm uyumsuzluklarında Uyuşmazlık Mahkemesince CMUK.nun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağını da öngörmektedir. Bu bakımdan olaya, öteki sanık Hasan Ulutaş'la ilgili olarak anılan yasa'nın 325.maddesi'nin uygulanması; ceza adaletine ve hakkaniyete daha uygun düşecektir.

CMUK.nun 325.maddesinde yer alan sirayet müessesesi; ceza adaletsizliğini ve kanunların haksız tatbikini önleme amacına yönelik bulunmakta, doktrinde; hükümler arasındaki çatışmayı önleyici bir müessese olarak kabul edilmektedir. Bu bakımdan sirayeti; yalnızca temyiz yolunu özgü bir müessese olarak kabul etmek mümkün değildir. Çelişen hükümler nedeniyle ceza alanındaki hüküm uyumsuzluklarını çözümlleyen Uyuşmazlık Mahkemesi; bu işlevini yaparken çelişen hükümleri kaldırdığına göre; bu işlevi; ceza usulündeki bozmaya benzetip, kısmen onun sonuçlarını doğurduğunu ve CMUK.nun 325.maddesinin olayda uygulanabileceğini kabul etmek gerekir. Durum böyle olunca Sulh Ceza Mahkemesi'nde aynı kararla mahkûm olan sanık Hasan Ulutaş, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nce de; hakkında muvakkat tatil kararı verilen sanık Erol Ayten'den ayrı olarak ve fakat aynı suçtan, aynı ceza miktarı ile ama ayrı bir kararla mahkûm olduğuna göre, aynı mahkemeden aynı hükümle cezalandırılmaya ilişkin sirayetin koşulu; anılan kararlar mahkememizce kaldırılmış olmakla gerçekleşmiş bulunmaktadır. Bu itibarla sanık Hasan Ulutaş'ın CMUK.nun 325.maddesinde öngörülen hükümden yararlanması için Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 13.10.1981 günlü, 1980/253-311 sayılı kararının da kaldırılmasına karar verilmiştir.

SONUÇ : Sivas 1 Sulh Ceza Mahkemesi ile Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 2592 sayılı yasa ile değişik 24.maddesinde hüküm uyumsuzluğunun varlığı için öngörülen koşullar gerçekleştiğinden, başvurunun kabulüne ve aynı yasa'nın 25/2.maddesi gereğince gerek Sivas 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 11.3.1982 günlü, Esas 1982/28, Karar 1982/126 sayılı ve gerek Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 27.4.1982 günlü, 1982/31-90 sayılı mahkûmiyet kararlarının kaldırılmasına ve eylemin niteliğine göre davayı askeri yargı yeri ceza mahkemesinin görüp, kazanılmış haklar saklı tutularak karara bağlanması gerektiğine ve bu anlaşmazlığı çözen kararın, sözü edilen her iki mahkemece aynı fiilden dolayı ve aynı ceza kanununun maddeleri uygulanmak suretiyle mahkûmiyetine karar verilen diğer hükümlü Hasan Ulutaşa da CMUK.nun 325.maddesi gereğince teşmiline ve bu nedenle, Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin iş bu hükümlüye ilişkin 13.10.1981 günlü, Esas 1980/253, Karar 1981/311 sayılı kararında kaldırılmasına ve dava dosyalarının Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesine tevdiğilmek üzere iş bu Komutanlık Askeri Savcılığı'na gönderilmesine ve her iki hükümlü hakkındaki tedbirlerin 2247 sayılı yasa'nın 23.maddesi gereğince yetkili ve görevli kılınan mahkemece uygulanmasına, 11.4.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergun Argon

Üye

Osman Kayacan

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

Servet Tüzün

204 D/E